

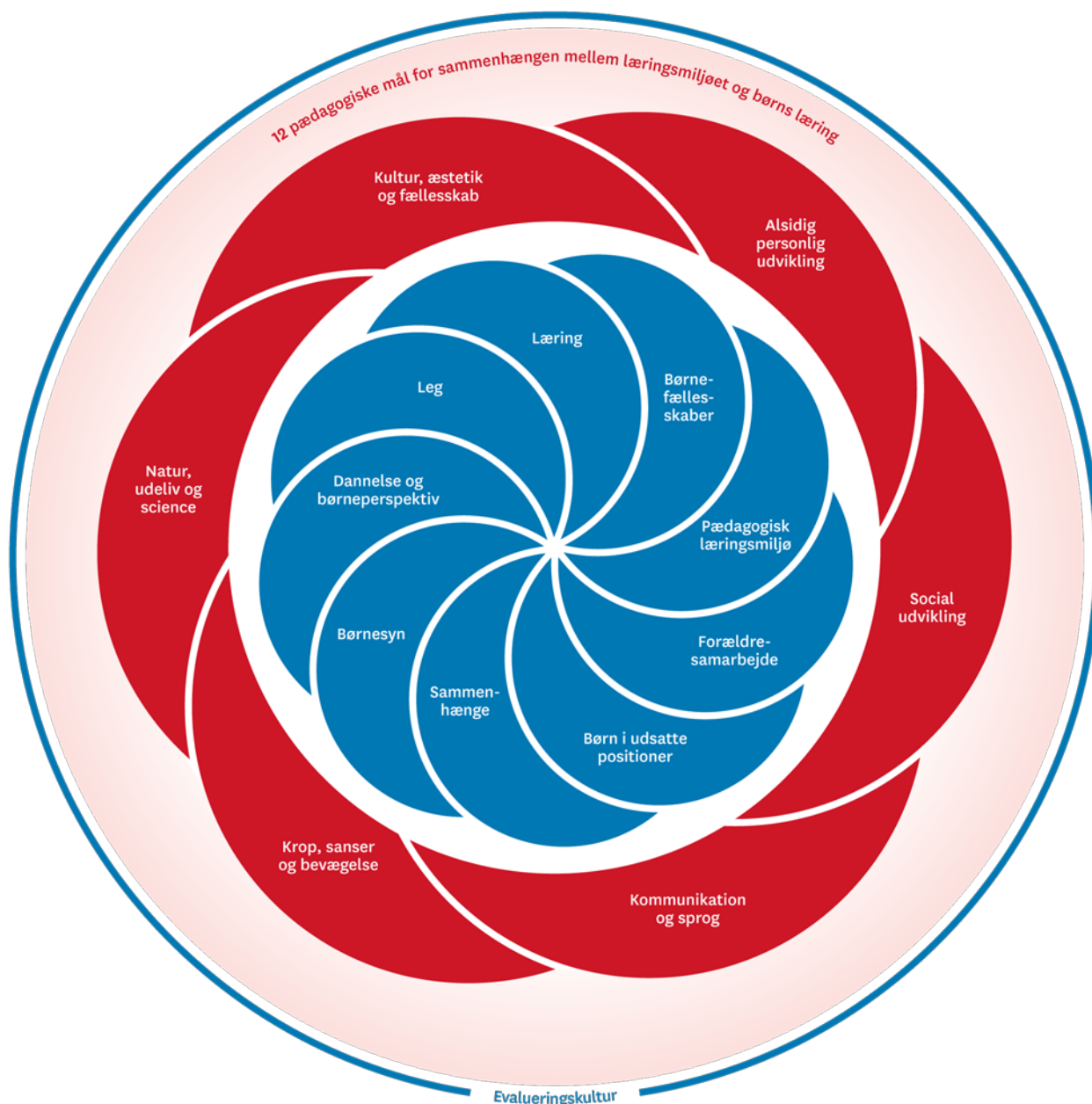
Gribskov
Kommune

Pædagogisk lærerplan for Ramløse Børnehus

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede

formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor hen-

vises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Ramløse Børnehus er en integreret daginstitution med plads til ca. 86 børn, fordelt på 3 stuer i børnehaven, med i alt ca. 60 børn og 2 stuer i vuggestuen, med i alt ca. 26 børn.

Institutionen har rødder tilbage til start 70'erne hvor en forældregruppe tog initiativ til at etablere en børnehave i lokalområdet.

Gennem årene voksede behovet for flere børnehaver pladser og vuggestuepladser og 2 selvstændige institutioner lå nu i byen. De blev siden hen slået sammen til det nuværende Ramløse Børnehus hvor Jette Wrem har været leder siden 1996.

Som et led i udviklingen af attraktive lokalområder i Gribskov kommune, flyttede vi i sommeren 2016 ind på samme matrikel som Ramløse skole. Det giver mulighed for en rød tråd fra barnet starter i vuggestue og op igennem børnehave og videre frem til skolestart. Vi har et meget tæt samarbejde med skolen i det daglige og afholder flere arrangementer sammen, ligesom den vigtige brobygning fra børnehave til skole, fungerer særdeles godt.

I det daglige åbner det op for aktiviteter på tværs af skole og institution og hygge "hen over hegnet". Samtidig har vi mulighed for at benytte eksempelvis skolens gymnastiksal og bibliotek og besøger jævnligt hinanden i forskellige anledninger.

Vi bor derfor nu i nye, lyse lokaler med plads til leg, hygge og aktiviteter. I 2016 blev Gribskov Specialbørnehave også en del af Børnehuset og er ligeledes placeret på samme matrikel i nyrenoverede lokaler med ny legeplads tilknyttet.

Fælles for Børnehuset er det væsentligt, at vores børn er:

- Trykke ved de voksne og de øvrige børn
- At de oplever at være en vigtig del af fællesskabet
- Selvhjulpne
- Bevidste om sig selv og sin krop

- Gode kammerater
- At de oplever at det de gør og siger er vigtigt for andre
- At de mærker at der er plads og tid til alle
- At de føler sig set og hørt

Vi har fokus på det enkelte barn og ser hvert barn som et unikt individ.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Børnesyn, Dannelse, Børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn, dannelse, børneperspektiv, leg, læring og børnefællesskaber danner grundlaget for vores pædagogiske praksis i alt hvad vi gør, fra planlægning af emner og aktiviteter til udførelse og evaluering. Det skinner igennem i vores daglige arbejde med børnene, at alle børn har værdi og krav på at deltage på demokratisk vis i dagligdagen, at have en tilfredsstillende rolle i fællesskabet, at blive set og hørt og have mulighed for at udvikle sig både personligt og socialt.

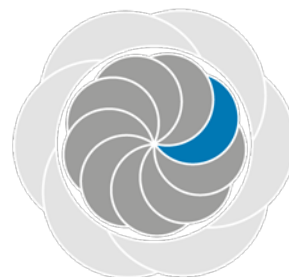
I de planlagte pædagogiske aktiviteter lægges der vægt på at samle mindre grupper om en aktivitet, så alle børn får mulighed for at byde aktivt ind og den voksne hjælper med, kontinuerligt at justere aktiviteter og lege, så alle får mulighed for deltagelse.

Vi har øje for "den gode tone" både blandt børn og voksne, vi skælder ikke ud, men vejleder børnene i deres lege og indbyrdes omgangsform.

Læring sker dagen igennem og vi har særlig øje for den læring som sker i "mellemmrummene" mellem planlagte aktiviteter og daglige rutiner. F.eks. af- og påklædning i garderoben, hvor vi ser barnet udvikle personlige kompetencer som udholdenhed, vedholdenhed og koncentration. Ved håndvask- og toiletsituationerne, hvor der ventes på tur og "behovsudsættes" eller "mellemmrummet" i overgangen fra håndvask-situationen til frokost, hvor børnene sætter sig med bøger og læser selv, eller fortæller historier for hinanden. De store hjælper de yngre til at lære rutinerne at kende og finde ro i dem.

Pædagogisk læringsmiljø

”

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

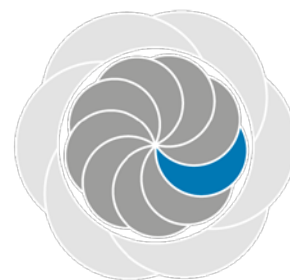
I Ramløse Børnehus har vi hele tiden fokus på det gode læringsmiljø og vi reflekterer, evaluerer og justerer kontinuerligt læringsmiljøet, så børnene får den bedste mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Særligt har vi fokus på at udnytte "mellemrum" i forhold til læring. F.eks. er vi meget bevidste om den læring som finder sted i garderoben, når børnene skal på legepladsen efter frokost eller klæde om til at sove. Her skal alle børn kunne nå deres tøj, have plads omkring sig, til selv at øve sig i at få tøjet af og på, uden at blive forstyrret af sidemanden samt vide at de kan få hjælp fra en voksen, hvis de har behov for det.

Når vi arbejder med emner, skal læringsmiljøet justeres, så det passer til emnet. For at opnå en forståelse for naturen, bevæger vi os ud i den – for at forstå vores krop, skal vi bruge den – for at lære os selv og hinanden at kende gennem lege og fælles aktiviteter, skal der skabes rum og plads til det.

Samarbejde med forældre om børns læring

”

I Ramløse Børnehus foregår al arbejde med det enkelte barn, i tæt samarbejde med forældrene. Enhver bekymring og ethvert tiltag i forhold til denne, drøftes med forældrene. Der tilbydes forældresamtaler efter behov eller 1 gang årligt, hvor der tales om trivsel og mål for det enkelte barn, men den daglige kontakt mellem forældre og institution er vores grundlag for det gode samarbejde omkring børnene. Det er her vi lærer hinanden at kende og kan tale om stort og småt omkring børnene i dagligdagen. Hvis der opstår bekymringer omkring børn eller familier, inviterer vi til samtaler, evt. i tværfagligt samarbejde med de tilknyttede samarbejdspartnere f.eks. psykolog, logopæd, ergo/fys terapeut og lign. gennem Gribskovs Kommunes "Gribskovmodellen".

Der arbejdes kontinuerligt med barnets sproglige udvikling og der er en tæt dialog herom, mellem hjem og institution. Forældrene opfordres til at anvende kommunikative strategier som f.eks. "Dialogisk læsning" og "Samtaler i hverdagen", og der er løbende informationer om nye tiltag som forældrene med fordel kan gøre brug af, f.eks. i forbindelse med emnearbejde.

Der er fokus på fællesskabet og dets betydning for barnets trivsel i børnegruppen og der er jævnlige arrangementer i børnehuset hvor forældrene deltager, da vi ser at et styrket sammenhold i forældregruppen, styrker børnegruppens fællesskabsfølelse og inklusionsevne. Det kan være alt fra opfordringer til at lave

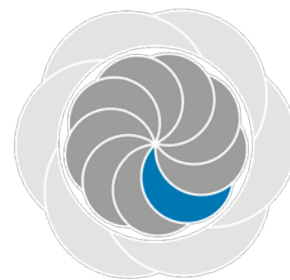
legeaftaler til morgenkaffe i forbindelse med børnehusests fødselsdag, sommerfester, samt spiseaftener arrangeret af forældrebestyrelsen. Alt sammen for at styrke fællesskabet omkring børnene og fællesskabet i børnegruppen.

For at optimere forældrenes mulighed for at følge med i det daglige arbejde omkring deres barn, udarbejder personalet ugeplaner med beskrivelser af læringsmål, samt daglige beskrivelser af børnegruppens udbytte af dagens aktiviteter, så forældrene har mulighed for at følge med og der kommer med forslag og opfordringer til, hvordan forældrene kan bidrage til, at netop deres barn udvikler sig i forhold til læringsmålet.

Det kan f.eks. være at der i en periode, med fokus på barnets personlige udvikling, for at hjælpe barnet til at styrke sit selvværd, arbejdes målrettet med selvhjulpenhed i forbindelse med af- og påklædning. Her opfordres forældrene til, at der arbejdes i samme retning hjemme og personalet kommer gerne med forslag og inspiration til, hvilke tiltag som med fordel kan gøres i hjemmet. Undervejs i forløbet, informeres forældrene om barnets udvikling i forhold til målet.

Til emner som f.eks. "mig og min familie", inddrages forældrene og opfordres til, sammen med deres barn, at bidrage med fotos og fortællinger.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

- **Følgende er visionen for Gribskovmodellen, som vi alle tager afsæt i: "Vi vil se en bevægelse, hvor færre børn og unge har brug for hjælp og støtte uden for almenområdet og lokalsamfundets rammer. Børn og unge, der oplever udfordringer ift. sundhed, læring og trivsel, herunder børn og unge med særlige behov, identificeres tidligt og modtager den mindst indgribende og mest virkningsfulde hjælp og støtte, i tæt samspil med familie og netværk."**

I Ramløse Børnehus har vi et meget velfungerende team fra PPR omkring børn i udsatte positioner. Her er et godt samarbejde med konsulenterne som alle har deres gang i huset og dermed er kendte ansigter for forældre, børn og medarbejdere. Der afholdes "Forum på tværs" ca. hver 14. dag. Her er der mulighed for, at familier og personale fra daginstitutionen kan få rådgivning fra relevante PPR-konsulenter omkring specifikke problemstillinger eller bekymringer. Dette for at opspore, rådgive og igangsætte eventuelle indsatser så tidligt som muligt. Derudover har vi i samarbejde med skolen og PPR-konsulenterne etableret "Forældredialog-møder" ca. én gang i kvartalet. Her tages forskellige relevante problemstillinger op, til diskussion i fælles forum med interesserede forældre, personale fra skole og børnehus samt PPR-konsulenter.

Da vi arbejder med en anerkendende og inkluderende tilgang i vores pædagogiske praksis, har vi et særligt øje for de børn som af forskellige årsager er udfordret i forhold til deltagelse i fællesskabet. For at sikre at vi arbejder i den rigtige retning, har vi altid en tæt dialog med forældre og tilknyttede konsulenter, så vi kan skabe det bedste læringsmiljø for alle børn. F.eks. skabes der plads til, at børn kan have brug for, for en stund, at trække sig lidt tilbage for sig selv, frem for hele tiden at skulle forholde sig til det store fællesskab.

Sammenhæng til børnehaveklassen

I Ramløse Børnehus har vi et særligt og tæt samarbejde med skolen i forbindelse med overgangen fra børnehave til skole. De ældste børnehavebørn er samlet på én stue, hvilket giver mulighed for at arbejde målrettet med aldersgruppen for at skabe den bedste overgang til skole. Da børnehus og skole ligger på samme matrikel, giver det os en helt unik mulighed for at skabe sammenhæng for børnene fra børnehave til skole. I tæt samarbejde med skolen, planlægger vi forløb som inkluderer at børnene har jævnlig gang på skolen og at skolen er synlig i børnehaven på forskellige måder. F.eks. kommer skolebørnene på besøg i børnehuset bl.a. for at læse højt for børnehavebørnene, hvilket er med til at gøre skolestarten tryk, når børnene kender hinanden allerede inden skolestart. De kommende skolebørn besøger jævnligt børnehaveklassen og får her et godt indtryk af, hvad det vil sige at gå i skole og det bliver trygt for de kommende skolebørn at færdes på skolens område.

Personlige kompetencer som at kunne udsætte behov, vente på tur samt at være selvhjulpne er kompetencer som styrker barnets selvværd – man vokser når man opdager alt det man kan selv og får lettere ved at være en del af fællesskabet. At kunne indgå i fællesskabet spiller en særdeles stor rolle, også når barnet begynder i skole og skal kunne tilpasse sig en ny hverdag med nye regler og rammer. Så er det af stor betydning, at barnet har troen på, at det kan klare det. Ligeledes er det at kunne modtage kollektive beskeder og følge dem, vigtigt for at kunne være deltagende i både undervisning og frikvarter i skolen. Disse kompetencer øver børnene sig i fra de er helt små, men der er yderligere fokus på det, det sidste år i børnehaven. Gennem fælles lege, spil og øvelser sættes der særligt fokus på personlige og sociale kompetencer i tæt samarbejde med forældrene.

Den skriftlige del af overlevering fra børnehave til skole, sker via "hjernen og hjertet", hvor både daginstitution og forældre har mulighed for at skrive relevante informationer om de kommende skolebørn. Derudover holder vi overleveringsmøder, hvis der er behov for at drøfte bekymringer omkring børn, eller børn med særlige behov. Her har familien altid mulighed for at deltage og der bliver naturligvis aldrig overleveret noget, uden forældrenes viden.

Inddragelse af lokalsamfundet

Lokalsamfundet spiller en vigtig rolle, i vores arbejde med at skabe gode læringsmiljøer for børnene. I Ramløse er vi meget privilegerede, da her er et meget aktivt foreningsliv som vi har gode relationer til.

Mølleforeningen byder ind med besøg på møllen og fremvisning af museum. Ved juletid bruges dette samarbejde til at skabe et læringsmiljø, hvor børnene får indblik i de gamle traditioner, opleve historier fra en anden tid og få indblik i, hvordan det var engang. Det er desuden med til at skabe en hyggelig og tilbagevendende begivenhed for børnene.

Ramhuset rummer forskellige kulturelle indslag og i samarbejde med folkene bag, arrangerer vi f.eks. højt-læsning, eller søger inspiration til kreative udfoldelser.

Gribskov kulturskole er et andet eksempel på inddragelse af lokalsamfundet. Her har vi i perioder tæt samarbejde med en musikpædagog fra Kulturskolen, som hjælper os med at tilrettelægge musiske forløb for børnene og inspirer os til at etablere gode læringsmiljøer med fokus på musik og bevægelse.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

I Ramløse Børnehus skal det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø integreres i og flyde sammen med det pædagogiske børnemiljø. Vi lytter til børnene, det er dem som ved hvordan det føles at gå i dagtilbud.

Børn skal høres, ses og tages alvorligt. Det er en vigtig del af dannelsesprocessen og den demokratiske forståelse. Derfor er det afgørende at vi er nysgerrige på børns tanker, hensigter, fortællinger og perspektiver og inddrager disse aktivt i vores planlægning af de pædagogiske læringsmiljøer. Vi observerer børnenes lege, skifter perspektiv og gør os umage med at se tingene fra børnenes side. På den måde kan vi tilpasse læringsmiljøet og understøtte den børneinitierede leg.

De seks læreplanstemaer

”

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

I Ramløse børnehus arbejder vi gennem hele dagen og i alle aktiviteter med at børnene skal have en tro på sig selv og deres egne evner. Vi understøtter gennem alt hvad vi foretager os i institutionen at børnene skal prøve selv og viser tydeligt at der er en voksen til at hjælpe hvis behovet er der. På samme tid er det vigtigt for os at vi ikke sætter barnet op til fiasko, men i stedet giver opgaver som vi ved barnet/børnene kan klare og/eller rykker deres kompetencer en smule. Det er vigtigt for Ramløse børnehus at børnene ved at de også kan hjælpe andre børn og at de andre børn også kan hjælpe dem. De større børn opfordres fx til at hjælpe de mindre med at nå ting eller åbne ting fra madkassen, mens de mindre børn ofte opfordres til at hjælpe hinanden med fx at rydde op inden der skal spises madpakke eller lignende, så alle deltager i oprydningen af stuen

så det er hyggeligt og rart for alle at være der. Det er med til at give børnene en fællesskabsfølelse og en forståelse af hvordan det er godt at hjælpe hinanden.

I de forskellige aktiviteter og i legen der foregår i institutionen, er det vigtigt for os at understøtte det at have forståelse for andre og for barnet selv. Vi lægger meget vægt på at gennem gentagelse skabes genkendelse og at øvelse gør mester. Herigennem arbejder vi med at give barnet en tro på og en forståelse for egne evner, samt en forståelse for omverden og hvordan andre børn og voksne er som personer og hvilke kompetencer de har.

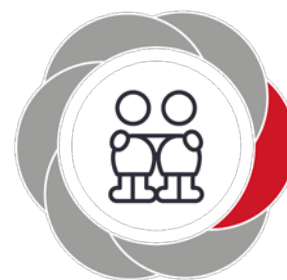
Ved brug af værktøjer som "zonen for nærmeste udvikling" og "det fælles tredje" kan vi som personale finde ind til barnets kompetencer og støtte dem der hvor de er, fx i forhold til selvhjulpenhed opfordrer vi børnene til selv at tage tøj af og på, men vi viser tydeligt at vi som voksne er der til at hjælpe og at det er okay at spørge de andre børn om hjælp til fx at skulle lyne jakken og lignende. Nogle børn lærer ved at se andre gøre det mens andre børn har brug for én til én hjælp fra en voksen for at knække koden til fx at tage strømper og sko på.

Alsidig personlig udvikling skal i stor stil ses i samspil med social udvikling og kommunikation og sprog, men det er også en stor del af arbejdet omkring de øvrige lærerplans temaer.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

I Ramløse børnehus er det en stor del af vores daglige arbejde at give børnene en følelse af at hører til og være en del af et fællesskab. Det er vigtigt for os give børnene en følelse af at de bidrager til hverdagen og er vigtige for deres omverden, det er vores mål at alle børn skal føle sig betydningsfulde i børnehaven og at de bidrager til vores samvær.

Vi gør fx brug af ”fri for mobberi” som et værktøj til at skabe relationer mellem børnene og lære dem at alle er forskellige og at alle skal være gode ved hinanden for at vi kan have en hyggelig og tryk hverdag sammen i et fællesskab. Her snakker vi meget om hvad en god ven er og hvordan vi kan hjælpe hinanden hvis vi kan se at nogen er kedede af det eller har det svært. Da meget af arbejdet med ”fri for mobberi” foregår i en stor gruppe, arbejder vi også med at give plads til andre så alle føler sig hørt og set.

”Fri for mobberi” er også et værktøj vi gør brug af i arbejdet med empati. Vi taler med børnene om hvordan de har det, når nogen driller og eller holder en udenfor legen. Vi hjælper børnene til at sætte ord på hvordan de har det, når det sker og derigennem hvordan de tror andre har det når det sker. Som en del af det materiale vi har til ”fri for mobberi” har vi billeder af forskellige situationer der kan opstå i en dagligdag i en institution. Her skal børnene fortælle hvad de tror der sker på billedet og hvordan de tror børnene har det på billederne. Det er et værktøj vi kan mærke virker og at der efter arbejdet med billederne er en større forståelse for hinanden og børnene udviser mere empati overfor hinanden og forsøger at hjælpe hvor de kan hvis de oplever at nogen er kedede af det, eller på anden måde har brug for hjælp.

Meget af arbejdet med social udvikling foregår i situationer som samling, på badeværelset, ved spisning eller i garderoben her skal børnene vente på tur og give plads til hinanden. Disse situationer er mere voksen styret end fx leg på stuen eller legeplads. Det er i disse vi som personale kan arbejde med børnene i forhold til fx at lære at aflæse en situation. Skal barnet gå ind foran eller skal det vente på det bliver barnets tur. Når der er andre der fortæller noget skal barnet så snakke og afbryde, eller skal barnet lytte til det der bliver fortalt.

Arbejdet med de sociale kompetencer foregår gennem hele dagen i institutionen og her er det vigtigt at vi som personale og voksne i børnenes liv er tydelige og nærværende og dermed viser at børnene er set, hørt

og forstået. På den måde er vi med til at styrke barnet i troen på sig selv og derigennem også får en følelse af, at de hører til.

Udviklingen af sociale kompetencer foregår gennem leg. Her opfordrer vi børnene til at have flere med i legen og når der opstår konflikter, opfordrer vi børnene til selv at deltage i løsningen af problemerne. På samme tid viser vi tydeligt, at vi er der og er klar til at træde til for at hjælpe med at løse konflikten hvis det er nødvendigt. Gennem opfordringen til selv fx at sige stop og sige fra, finder børnene ud af at de godt selv kan, på samme tid oplever vi at børnene hurtigt lærer at gå på kompromis i legen og lærer at give plads til hinanden og andre.

Barnets sociale udvikling skal ses i samspil med alle de andre lærerplanstemaer.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Sproget er en stor del af alle børns hverdag, i Ramløse børnehus understøttes den sproglige udvikling og sprogtiltagelse gennem den daglige snak med børnene, dialogisk læsning, samlinger og sange. Gennem dialogisk læsning lægges der op til at børnene er den deltagende del af højt-læsningen og at børnene skal lytte og gengive hvad der er blevet læst, vi snakker med børnene om det er blevet læst og om det måske er noget de kender. Denne aktiviteter støtter ikke kun sproget men også de sociale kompetencer hos børnene, ved at de skal lytte og give plads til hinanden.

I den daglige snak med børnene styrkes deres sprog også, når vi snakker om hvad de har lavet hjemme, om deres kæledyr m.m. Her skal børnene kunne genfortælle hvad de har oplevet, hvem der var med, hvor de skulle hen, om der var langt, hvordan deres nye legetøj ser ud og hvad man bruger det til osv.

Vi laver ofte skuespil med børnene som de opfører for de andre børn når vi holder fællessamling om fredagen, det kan være et eventyr der er lavet som skuespil eller en sangleg hvor der er blevet delt roller ud, her har børnene mulighed for at styrke deres selvværd på samme tid øver de sig også i det at kunne gengive en historie, de skal lytte til hvornår det er deres tur til at sige eller gøre noget.

Udviklingen af sprog er ikke kun at få børnene til at sige noget, det er også at bygge videre på det sprog de allerede har, at de kan give udtryk for behov og tanker og at de tør have styrke i stemmen og ikke gemme sig væk bag en lille forsigtig stemme. Det er vores opgave som voksne i deres liv at styrke dem i deres sproglige udvikling og hjælpe dem til at udfolde og udbygge deres ordforråd, dette sker blandt andet gennem ny viden omkring forskellige emner og læren omkring ting. Det handler om at gribe interessen for sprog der hvor den er og når det opstår, en god mulighed for dette er at følge børnene i deres nysgerrighed og undren omkring verden.

En gang om året laver vi, som en del af hjernen og hjertet, sprogvurderinger af børnene, her kan vi se hvor børnene ligger rent sprogligt og hvor vi skal hjælpe dem. Det sproglige arbejde foregår altid i tæt samarbejde med forældre og med sparring fra talepædagogen, i det omfang det er nødvendigt.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Kroppen er for børnene et værktøj som bliver brugt i alle aspekter af hverdagen, derfor er det vigtigt at børnene får lov at bruge kroppen og at det har mulighed for at udvikle deres kropslige kunnen og kompetencer. I Ramløse Børnehus bruger vi meget tid på at opfordre børnene til at bruge kroppen, vi laver forhindringsbaner sammen med børnene, leger sanglege m.m. Vi gør meget brug af vores udearealer og samt muligheden for at gå i gymnastiksalen.

Børnenes sanser er i brug hele dagen, gennem en helt alm hverdag når børnene at bruge en masse sanser. Syn- høre- lugte og smagesansen kommer i spil helt naturligt i barnets færden i løbet af dagen, mens den vestibulære sans (balancesansen) kommer i spil ved at bruge kroppen. Også her er forhindringsbaner et godt værktøj til at få brugt og stimuleret denne sans. Børnene stimulerer også selv den vestibulære sans f.eks. når de løber, klatrer og laver anden fysisk aktivitet. Den taktile sans (føle) arbejder vi bl.a. med gennem ”Fri for mobberi”, hvor børnene giver hinanden massage mens der bliver fortalt historie. Den taktile sans bruges også når børnene skal lære at mærke efter om noget er koldt eller varmt, hårdt eller blødt osv. I Ramløse Børnehus bruger vi meget tid på kreative processer, hvor børnene får mulighed for at afprøve forskellige materialer og ofte er det ikke en produktorienterede, men derimod procesorienterede aktiviteter. Fokus er på at børnene får mulighed for at bruge alle sanser.

Gennem hele dagen opfordres børnene til at bruge deres krop og at have bevægelse. Hvad enten der er i voksen styret aktiviteter eller i samspil med de andre børn så som leg og cykling på legepladsen eller hoppe på puder fra det ene til det andet.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

I Ramløse børnehus er naturen og lokalområdet en stor del af dagligdagen, vi bruger meget tid på at snakke med børnene om hvad der sker i naturen i de forskellige årstider og hvordan vores færden og ageren påvirker naturen. Vi snakker også om hvordan vi kan være med til at skabe bedre vilkår for naturen og dermed dyrene omkring os, fx vi planter blomster så bierne kan lave honning og bestøve de andre blomster så der kan komme flere blomster.

I dette tema er det vores mål at give børnene en større forståelse i forhold til natur og naturfænomener, fx kan temaet omhandle vand og de forskellige vandtyper. Vi vil besøge forskellige vand former (sø, å, hav) og snakke med børnene om de forskellige vand typer, herunder dyreliv i og omkring vandet.

Hjemme i børnehaven og vuggestuen vil vi arbejde videre med vand og dyrelivet, ved blandt andet at lave kreative aktiviteter omhandlende dyrelivet, de kreative aktiviteter lægger også op til samtale omkring de steder vi har besøgt (gentagelse skaber genkendelse) derudover arbejde der gennem kreative aktiviteter med finmotorikken, og alt efter aktiviteten også med sanserne. Finmotorikken kommer fx i spil gennem klippeklistre aktiviteter, og sanserne kan fx komme i spil i aktiviteter som finger maling og brug af forskellige materialer (den taktile sans) andre aktiviteter der kan bringe sanserne i spil er lytte lege, her skal børnene lytte til forskellige dyre lyde og fortælle hvilket dyr der laver hvilken lyd.

Mens temaet kører, har vi også en skralde uge. I denne uge skal børnene lære om skrald og hvordan man skal behandle skrald. Her vil vi tale med børnene om nedbrydning af skrald, skralds betydning for naturen og hvordan man sorterer skrald.

Gennem temaet vil vi også tale med børnene om de dyr vi kan finde på legepladsen og i naturen omkring os, hvor kan man finde en regnorm og hvad kan den? Hvor mange forskellige dyr kan vi finde på legepladsen og hvordan skal vi behandle dem? Hvordan kan vi hjælpe dyrene så de kan hjælpe os? (bestøvning, insekthoteller m.m.)

Aktiviteterne kommer både til at foregå stue vis og i grupper, så aktiviteterne tilpasses alderen på de forskellige børn. I dette tema er det oplagt at følge børnene der hvor de er, at gribe deres undren og bygge videre på deres nysgerrighed, på den måde er der mulighed for at temaet kan åbnes op og tage en uventet drejning, og derfor skal der også være plads til at aktiviteterne at kan ændres og/eller tilpasses.

Vejret er også en del af dette tema, her snakker vi blandt andet om hvordan det påvirker naturen hvis det ikke regner? hvad sker der når der når solen skinner? Hvor kommer regnen fra? Hvor sner det om vinteren? Osv.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

I Ramløse Børnehus er traditioner en stor del af vores gang i husene, hvert år har vi en række arrangementer som vi holder fast i og som mange af børnene ser frem til. Udover de forskellige jule og nytårs traditioner, holder vi børnehavens fødselsdag, blomsterdag, Sankt hans, motionsdag, påskefrokost, sommerfest, fastelavn og den årlige dyrehave tur.

Når vi afholder de mange arrangementer, snakker vi med børnene om hvorfor man holder de forskellige ting og også om hvordan man gjorde det i gamle dage. Alle disse arrangementer er med til at give børnene en forståelse af hvordan den danske kultur var oprindeligt og hvordan den har udviklet sig gennem årene. Fx ved fastelavn, i gamle dage kom man en levende kat i tønden og slog til den for at holde de onde ånder væk hvor vi i dag slår katten af tønden for hyggen, samværs og traditionens skyld. Til fødselsdagen har børnene også mulighed for at lære om andre familiebaggrunde hvordan man holder fødselsdag i andre hjem, hvilke sange synger de, hvad får man at spise osv. Vi er særligt opmærksomme på, at vi har

Til hvert arrangement i institutionen er børnene på enten den ene eller den anden måde med i en skabende proces for at lave udsmykning til de pågældende arrangementer. På den måde bliver børnene en mere deltagende del af arrangementet, det er med til at give en større fællesskabsfølelse og ofte et minde at tage med hjem.

Gennem hele dagen i institutionen lærer børnene om de normer og værdier der er nødvendige for at kunne navigere og deltage i de sociale fællesskaber de møder gennem livet. Dette behøver ikke være en aktivitets læring men er mere glidende læringsproces

gennem hele institutionstiden. Hvordan skal vi opføre os overfor hinanden? Hvordan er vi sammen? Hvad er reglerne og hvorfor har vi regler? Alt dette og meget mere lærer gennem den daglige gang i institutionen og i fællesskabet der er mellem børnene både på stuerne men også i hele institutionen.

Temaet Kultur Æstetik og Fællesskaber skal i høj grad ses i samspil med de andre temaer. Et tema som Alsidig personlig udvikling trækker mange paralleller til kultur, æstetik og fællesskaber og begge temaer bruges til at udvikle forståelsen for sig selv men også for mennesker omkring en. Dette gælder også for social udvikling som har mange af de samme grundlæggende byggesten.

Evalueringsskulturr

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsskulturr i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringsskulturr, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Alle temaer, emner og forløb evalueres i forhold til de mål vi har sat os. Vi benytter SMTTE-modellen for at visualisere vores mål og hvordan vi når hen til dem. SMTTE står for sammenhæng, mål, tiltag, tegn og evaluering. Vi nedskriver vores evaluering og gemmer den.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Vi vil løbende og mindst hvert andet år evaluere vores pædagogiske læreplan ud fra de hverdagevalueringer vi foretager og ud fra hvilke nye tiltag og perspektiver som kan udvikle det pædagogiske arbejde med børn fra 0-6 år.

